

‘PERSOONLIJK CONTACT MAAKT HET VERSCHIL’

Eigenredzaamheid is de mantra. Lange neus, denk ik wel eens”, zegt Jenneke van Veelen (61). Ze werkt bij de Haagse Stichting voor Stad en Kerk (Stek) op de afdeling individuele hulpverlening.

Wat doet u tegen armoede?

“In opdracht van de Protestantse Diaconie van Den Haag geeft Stek financiële hulp aan mensen die nergens anders terecht kunnen. Ik doe dit werk nu tien jaar, en in die tijd heb ik het aantal hulpvragen zien vermenigvuldigen van 300 tot 1000 per jaar. De armoede en de nood in Den Haag zijn in de afgelopen tien jaar structureel gestegen. Door die hoge nood richten we ons vooral op broodnood en hulp aan ongedocumenteerden, mede omdat andere fondsen in Den Haag zich op andere thema’s richten. Opvallend genoeg zijn we een van de weinige fondsen die het aandurft om contant geld te geven. Dat is voor onze hulp cruciaal; broodnood moet snel aangepakt worden. Mensen die geen eten meer hebben zitten vaak met een schuld of een bankbeslag. En ongedocumenteerden hebben meestal geen bankrekening.”

Wat is armoede in Nederland?

“70 tot 80 procent van onze aanvragers heeft acuut geld nodig voor levensonderhoud. Verder krijgen we aardig wat aanvragen voor reiskosten. Vluchtelingen moeten naar de IND of naar hun advocaat. De staat pakt hen op als ze zonder kaartje in de trein zitten. Vreselijk.

Ik heb hier allemaal lijstjes, ik ben echt van het tellen en meten. Wie vraagt om hulp en wat zijn de grootste problemen? Al die lijstjes gaan door naar het management van Stek, zodat ze dit kunnen aankaarten op politiek niveau. De helft van onze hulp gaat naar alleenstaande jonge mannen tussen de twintig en de veertig jaar. Daar zit een hele poel van oorzaken: het is een risicoleeftijd, er is veel eenzaamheid, ze

Jenneke van Veelen.

zijn gevoelig voor verslavingen. Verder zijn er groepen mensen die structureel geen of een te laag inkomen hebben. Ongedocumenteerden bijvoorbeeld, of mensen die op latere leeftijd naar Nederland zijn gekomen en die slechts gedeeltelijk AOW ontvangen. Maar de meeste mensen raken in armoede door een breuk in hun leven. Dat kan van alles zijn: ziekte, scheiding, sluimerende depressie. Deze dingen maken dat mensen een tijdje minder inkomen hebben óf dat ze niet opletten bij hun financiële zaken. Het kost aanpassingsvermogen en dat heeft niet iedereen. Daar komt nog eens bij: veel maatschappelijk werk is afgebroken, buurthuizen zijn weinig bemenst, veel hulp van de gemeente gaat via een website. Het is heel ingewikkeld, zeker voor nieuwkomers en de laaggeletterden. Op weinig plekken wordt je langdurig, rustig te woord gestaan. Eigenredzaamheid is de mantra. Lange neus, denk ik wel eens.”

Hoe moeilijk is het om hulp te ontvangen?

“Heel moeilijk. Ik kom wel mensen tegen die heel dankbaar zijn, maar dat vind ik knap. Je ziet jezelf al staan, in de rij bij de voedselbank. Pas in het uiterste geval kloppen mensen hier aan. Althans, hun hulpverleners. Want zo werkt het, we nemen alleen aanvragen in behandeling die via bekende maatschappelijk werkers komen. Dat klinkt bureaucratisch, maar ik kan niet van iedere cliënt het overzicht bewaren. Mensen staan hier wel eens aan de balie, maar dan zeg ik: ‘Ik wil u graag helpen, maar ik moet eerst weten dat het per se nodig is’. En toch, als ik zie dat iemand boven z’n kopje koffie heel erg zit te geeuwen, dan zorg ik wel voor een paar boterhammen of boodschappenbonnen van € 10.”

Jezus zegt in Matteüs 26: ‘De armen zijn altijd met jullie’. Wat betekent dat voor u?

“Ik vrees dat het zo is. Met z’n allen zijn we niet in staat om iedereen aan een goed leven te helpen. Maar we moeten hard ons best doen om het aantal armen zo klein mogelijk te maken. Soms ligt verbittering op de loer, maar ik geloof dat persoonlijk contact het verschil kan maken. Ik heb vijftien jaar ongedocumenteerde vluchtelingen in huis opgevangen, samen met mijn man. Dan ben je direct in contact met mensen die heel lang arm blijven. Als je dat ziet, ga je anders in het leven staan. Je kunt iets doen tegen armoede, door goed om je heen te kijken, door niet bang te zijn om nieuwe mensen te ontmoeten. Ga bijvoorbeeld als vrijwilliger bij een voedselbank werken. Persoonlijk contact verhelpt armoede niet direct, maar wel het sociale isolement dat ook bij armoede hoort. Op het moment dat je dat ziet, ga je meer delen van je eigen rijkdom. Maar je moet eerst mensen leren kennen, die met armoede te maken hebben. Dan pas ga je geloven dat het niet hun eigen schuld is.” ●

Meer informatie: www.stekdenhaag.nl